

2019

[RAPORT TEKNIK]

**“ RIKUALIFIKIMI URBAN I QENDRES HISTORIKE NE
VLORE, ZONA A “**

RIKONSTRUKSIONI I OBJEKTEVE

Hartoi :

ARCHISPACE shpk

GJEOKONSULT & CO shpk

Table of Contents

1. PËRSHKRIM I PËRGJITHSHËM	3
1.1 Hyrje	3
1.2 Qëllimi (Termet e Referencës/Përfituesi)	4
1.3 Përmbledhje historiku	4
2. OBJEKTI AN.24	13
3. OBJEKTI AN.03	19
4. OBJEKTI BN.44	24
5. OBJEKTI BN.46	31

1. PËRSHKRIM I PËRGJITHSHËM

Ky studim mbi realizueshmërinë e projektit është i bazuar në Termat e Referencës. Grupi i Ekspertëve ka punuar së bashku në mënyrë që të përmbledhë në këtë studim çështjet dhe pikat kryesore.

1.1 Hyrje

Zona për të cilën hartohet projekti është zona ku qyteti i Vlorës ruan ende gjurmë të ndërtimeve të fundshekullit të 19-të dhe fillim shekullit të 20-të. Pothuaj e gjithë zona përfshihet brenda kufijve të zonës arkeologjike të qytetit, "A" ose "B". Brenda kufijve të zonës së projektit ndodhen disa monumente kulturore të kategorisë së parë si edhe rruga më e rëndësishme e qytetit për nga vlerat arkitektonike-historike që mbart rruga "Justin Godard". Ky segment që prej vitit 1980 gëzon statusin e monumentit të kulturës të kategorisë së parë.

V.K.M., nr. 249, dt. 011/07/1980: Për vënien në mbrojtje shtetërore të lagjeve dhe ansambleve me vlera arkitektoniko-historike në qytetet Korçë, Elbasan, Shkodër, Vlorë dhe Tiranë. Në qytetin e Vlorës ansambli i rrugës "Justin Godard".

Ansambli i rrugës "Justin Godard" është i lidhur me sheshin e flamurit, jo vetëm nga ana urbanistike, por edhe historike; si një ndër rrugët më të rëndësishme të qytetit të Vlorës, e mbushur plot ngjarje historike.

Në zonë kanë banuar dhe punuar patriotë dhe luftëtarë të shquar të çlirimit kombëtar, të luftës së Vlorës si: Ismail Qemali, Luigj Gurakuqi, Bajram Curi, Isa Boletini, etj.

1.2 Qëllimi (Termet e Referencës/Përfituesi)

Termet e Referencës:

Qëllimi kryesor i projektit është: Restaurimi i monumenteve të kulturës dhe rikualifikimi urban i zonës së studimit, në mënyrë që nëpërmjet restaurimit, konservimit dhe rehabilitimit të vendbanimeve tradicionale dhe i zonave të trashëgimisë kulturore të rritet turizmi dhe si rrjedhojë zhvillimi ekonomik i zonës.

Nderhyrjet kryesore të propozuara do të jenë :

Rikualifikimi i shesheve;

Rikonstrukcioni i rrugës "Perlat Rexhepi" dhe trotuareve;

Rikonstrukcioni i godinave; AO36 / AN24 / AN03 / BN 46 / BN 44

Rikualifikimi i dy shesheve publike (sheshi i kullës së sahatit dhe sheshi "4 heronjtë");

1.3 Përmbledhje historiku

Vlora është një ndër qytetet më të vjetra të Shqipërisë, është themeluar në shekullin e VI para krishtit me emrin Aulona. Gjatë periudhës kur qyteti ka qenë pjesë e Epirit i Ri, Vlora ka qenë një ndër portet më të rëndësishme të perandorisë romake.

Në shekullin e VI pas Krishtit kthehet në një qendër Episkopale; dioqeza e atëherëshme i përkiste Patriarkatit të Romës. Në vitin 733 u aneksua nga Patriarkati i përgjithshëm i Kostandinopojës bashkë me pjesën tjetër të Ilirisë lindore. Gjatë shekujve XI dhe XII pas Krishtit, qyteti pati një rol të rëndësishëm në konfliktet mes Mbretërisë së Sicilisë dhe Perandorisë Bizantine. Serbia e pushoti Vlorën në vitin 1345 dhe në 1417 qyteti u plaçkit nga osmanët. Në 1464 qyteti i kaloi perandorisë osmane dhe pasi që nën dominimin e venecianëve që nga viti 1690, iu rikthye turqve në vitin 1691. Gjatë luftës së parë ballkanike, në 28 nëntor 1912, Ismail Qemali shpalli pavarësinë e Shqipërisë dhe që kryeqyteti i parë i vendit deri në vitin 1914, kur u pushtua nga Italia dhe qëndroi nën këtë pushtim deri në vitin 1920.

Edhe në atë kohë, Vlora ishte porti i dytë më i rëndësishëm i vendit, pas portit të Durrësit dhe paraqiste potenciale të mëdha strategjike për shkak të afrimitetit me Italinë dhe pozicionimit shumë të mirë gjeografik në krahasim me pozicionin gjeografik që kishin qytetet e tjera të vendit.

Ama në shekuj, bërthama urbane e qytetit ishte zhvilluar rrëzë kodrave, larg detit. Prandaj plani rregullues italian, i vitit 1940 parashikonte shtrirjen e qytetit midis atij ekzistues nën këmbët e kodrave dhe portit/detit.

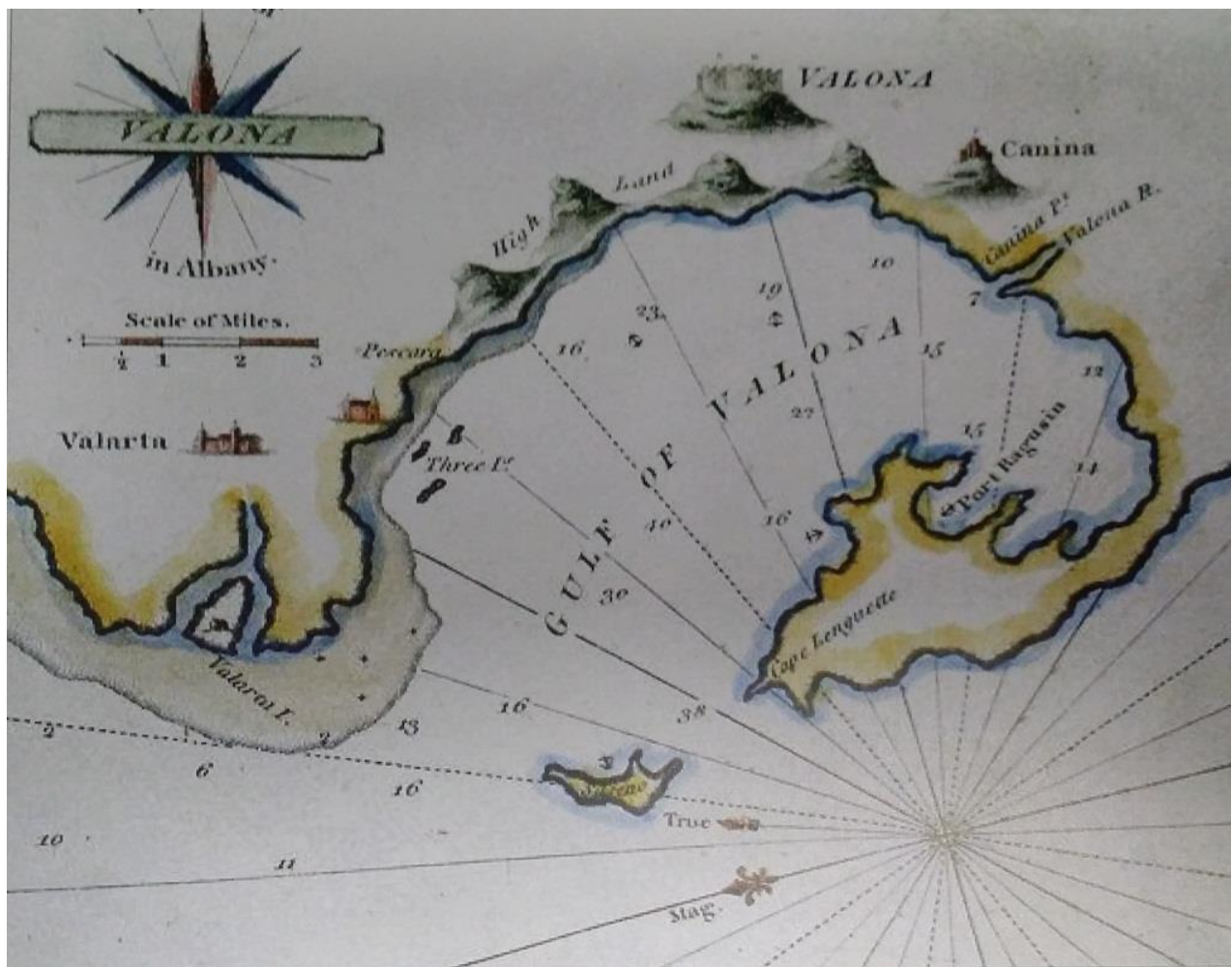
Qyteti i Vlorës përbënte një zonë tranziti të fortë lëvizjeje që vinte nga qyteti i Fierit (në veri) drejtuar jugut të vendit. Për këtë arsye, plani rregullues i Vlorës parashikonte ndërtimin e një aksi rrugor veri-jug. Kjo rrugë kryqëzohej me rrugën që rrethonte qytetin perimetralisht dhe lidhej me rrugë dytësore gati në sistem hipodamik. I njëjti sistem lidhës rrugor do të përdoret edhe për zonën urbane që parashikohej të ndërtohej midis qytetit antik dhe zonës përgjatë bregdetit. Në zonat ekzistuese rrugët u zgjeruan dhe u sistemuan. Sistemi i ri rrugor në zonën e qytetit të vjetër krijonte disa sheshe pranë ndërtesave publike ekzistuese ose në planin e ri urban. Një rrugë e tjetër e rëndësishme u projektua dhe niste që nga sheshi para bashkisë dhe vijonte përmes sheshit të katedrales, e cila duke avancuar drejt detit ndeshet me një sërë ndërtesash me karakter monumental.

Qytetin e Vlorës na e përshkruajnë udhëtarë të ndryshëm të shekullit të 19-të, ndër të cilët përmendim Henri Holland, mjeku i besuar i Ali Pashës. Holland vizitoi Shqipërinë në vitet 1812-1813 dhe në shënimet e tij për Vlorën shkruan:

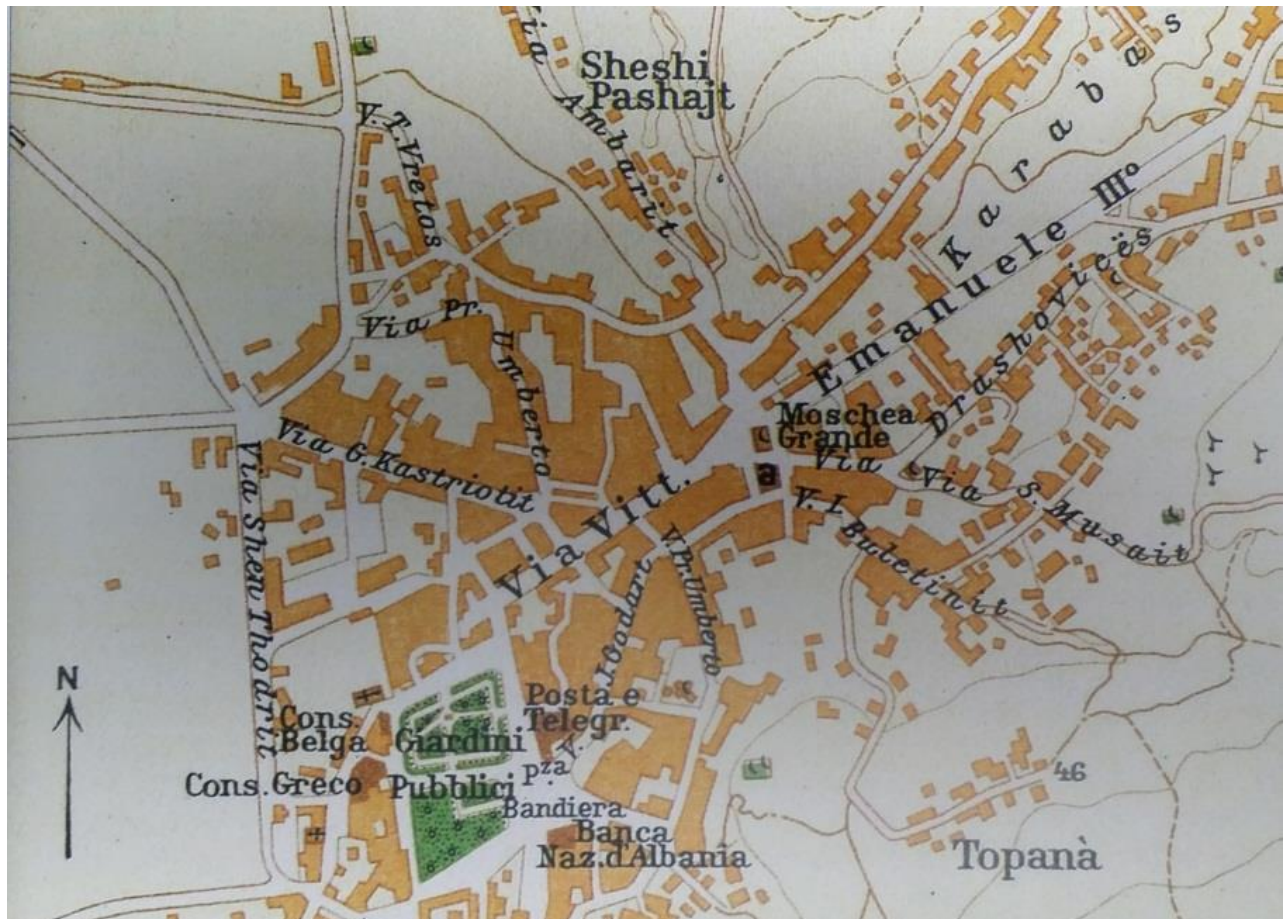
Qyteti i Aulonës ose Salona, ka ekzistuar edhe në kohët e lashta po me këtë emër dhe kishte rëndësi si një vend bregdetar, për shkak të pozicionit të sigurt për transport mallrash që i ofronte gjiri. Lufta që u zhvillua në këtë breg ndërmjet Cezarit dhe Pompeut, vazhdoi në favor të të parit, i cili zmbrapsi sulmin e M. Oktavit, njërit prej gjeneralëve të Pompeut që iu dërgua kundër. Lidhja e qytetit për një kohë të gjatë me Italinë i ka dhënë ndërtesave shumë tipare të stilit italian, megjithëse popullsia e sotme është pothuajse e tëra myslymane dhe numri familjeve greke këtu nuk i kalon 30.

Zona në studim është e vetmja zonë ku ruhen ende pak gjurmë të qytetit të vjetër, fund shekulli i 19të, fillim i shekullit të 20të.

Rruga 'Justin Godar' ka qënë rruga kryesore e qytetit në periudhën e Rilindjes së Pavarësisë Kombëtare. Cepi perëndimor i saj të nxjerr tek Sheshi i Flamurit, kurse ana lindore në Lagjen Partizani në drejtim të Babicës ku ka shumë foto të hyrjes së luftëtarëve më 1920. Është quajtur dhe rruga e tregtarëve. Ka një gjerësi rreth 6 metër, me dy trotuare të ngushtë shtruar me kalldrëm. Shtëpitë janë me dy dhe tre kate, me ballkone të vegjël të stilit neoklasik. Degëzimet e rrugëve sekondare të çojnë tek ish pazari, lagjja e çifutëve, klubi "Labëria" dhe ish Sinagoga. Në fund, nga ana lindore ka qënë dhe xhamia e Tabakëve, më e madhja e qytetit. Rruga ka patur disa ndërtesa shoqërore në shekullin e XIX, si një sahat (kullë) dhe Posta e qytetit. Në hyrje nga ana e Sheshit të Flamurit, ku sot është pllaka e emërtesës së monumentit ka qënë "Karteleria", dyqani i Ibrahim Shytit me libra, kartolina, gazeta etj., që kanë qënë të rëndësishme për kohën. Më tutje, nga mesi ndodhet shtëpia e Marigo Pozios.

Kati i parë i ndërtesave ka shërbyer për dyqane, farmaci etj. Si klinika e doktor Llukës, shtëpitë e Bezhanajve, etj., të cilat kanë patur dhe bankë që më 1860. Gjatë restaurimit të rrugës me kalldrëm, u zbulua në mes të rrugës thollua me gurë të gdhendur për kullimin e ujrave, të periudhës turke, një vepër mjeshtërore e kësaj fushe. Kompleksi e ka marrë emrin

nga juristi i njohur francez Justin Godar, i cili ka mbrojtur të drejtat e Shqipërisë në Konferencën e Paqes në Paris, më 1919. Ka qënë mik i shqiptarëve dhe ka ndihmuar dhe me fonde ekspeditën e arkeologut Leon Rei në Apolloni.

Nga ana arkitektonike ansambli paraqitet në formën e një vargu, i plotësuar me ndërtime pjesë-pjesë dhe ruan një pamje të njohur të qyteteve tona të kësaj periudhe, ku si funksion të katit përdhe dallohen dyqanet e ndryshme, kurse në katet e tjera ka patur gjithmonë banim. Rruga në vetvete dallohet për ndërtime me dy kate, por nuk mungojnë dhe ato me tre.

Ansambli është vënë në mbrojtje në vitin 1980.

1.4 Foto nga arkivi

Ish Bashkia Vlorë

Nga materialet e arkivit janë mundur të gjenden pamje të rrugëve në të cilat gjenden disa prej objekteve kryesore të pazarit dhe të zonës së marrë në studim të cilat datojnë prej viteve 20-40

(ish Bashkia e Vlorës dhe objekti ngjitur) 1939

Foto nga arkivi

Markata e Vlorës 1927

Objekt simbolik në fazën e parë ndërtimore të përfunduar në të cilën nuk përfshihej kulla e sahatit.

Markato dhe sahati 1939

Ish konsullata mbretërore italiane 1938 (Bashkia e Vlores)

2. OBJEKTI AN.24

Objekti është ndërtuar në vitet '90 dhe ka konstruksion beton arme gjysëm të parapërgatitur. Në objekt janë bërë mbyllje të ballkoneve, të cilat gjatë kohës kanë prishur harmoninë e fasadës.

Pozicioni gjeografik

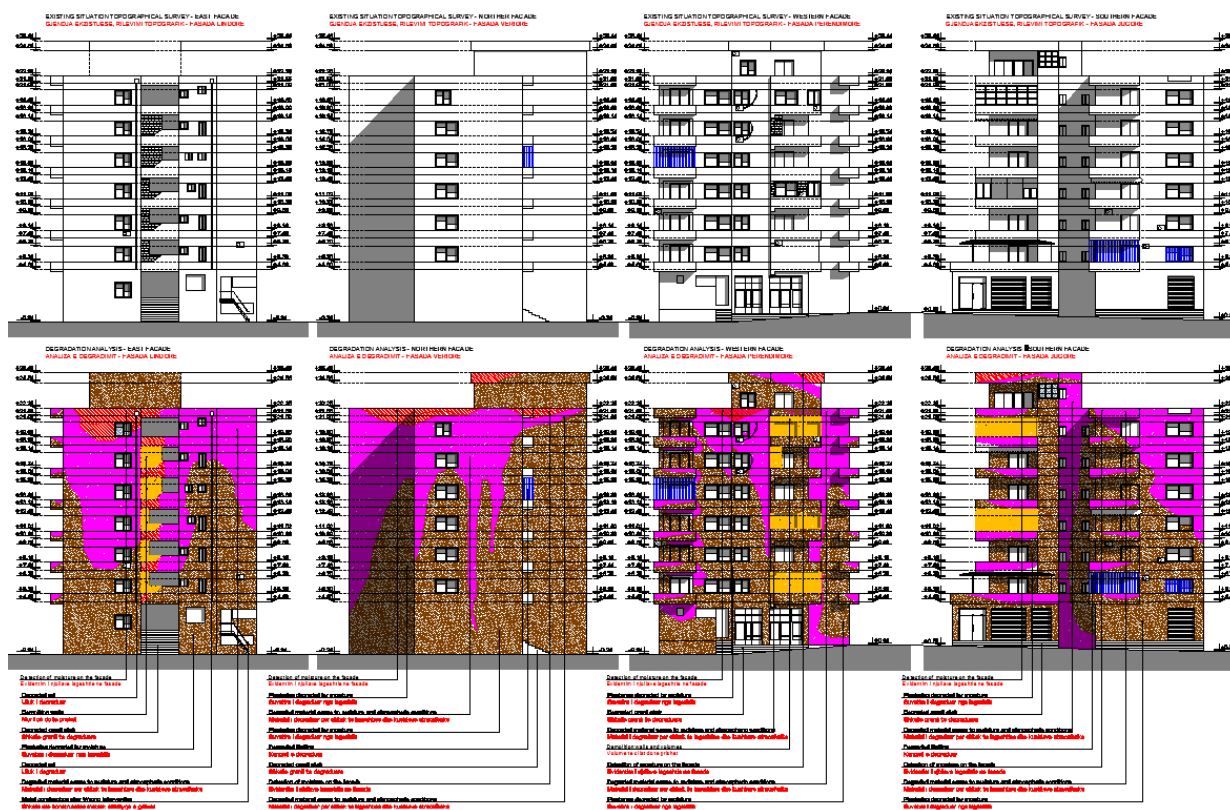
Analiza e degradimit :

Në analizën e degradimit vërejmë shtesë kati , shtesa anësore në kt përdhe , mbyllje të ballkoneve , vendosje tendash si dhe degradimet e veprimit të agjentëve atmosferik.

Degradim ose shkëputje e shtresës së suvasë. Ky lloj degradimi vjen si rezultat i depërtimit dhe mbajtjes së lagështirës në sipërfaqen e muraturës. Uji i përthithur nga muratura/suvaja në disa cikle ngrirje-shkrirje rrit volumin e tij (nga ujë në akull) dhe shkakton prishjen e lidhjeve të suvasë me muraturën, llaçin që lidh gurët ose tullat, ndonjëherë edhe vetë materialin e ndërtimit

Shkëputje e shtresës së bojës. Është prezent e shpërndarë në të gjithë sipërfaqen e suvasë por më e dukshme është në zonat ku edhe suvaja është më e dëmtuar. Përsëri shkak i këtij fenomeni është prezenca e lagështirës në sipërfaqen e mureve dhe mungesa e mirëmbajtjes.

Degradim i elementëve metalikë në parapetet e ballkoneve. Për shkak të lagështirës dhe mungesës së mirëmbajtjes së tyre (trajtimit me lëndë antilagështirë) në kohë.

Ndërhijet Restauruese

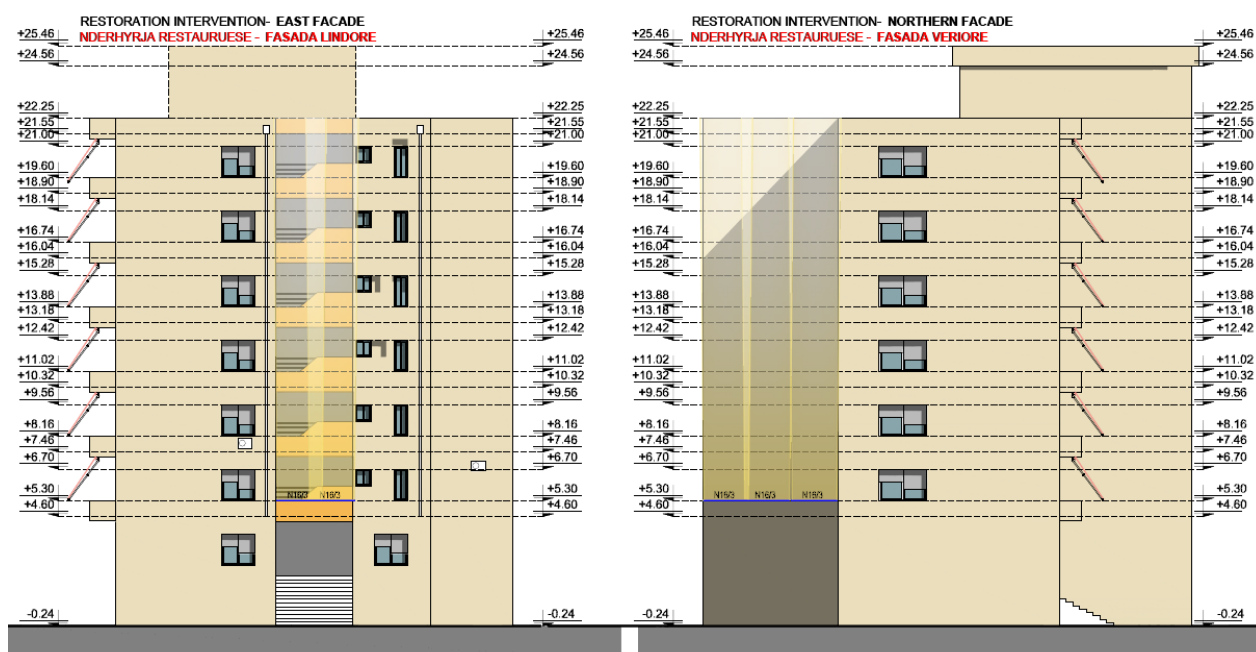
Ndërhijrje – Restaurim i suvasë ekzistuese, ndërtim I suvasë së re. Siç u tha më sipër, uji i përthithur nga muratura/suvaja në disa cikle ngrirje-shkrirje rrit volumin e tij (nga ujë në akull) dhe shkakton prishjen e lidhjeve të suvasë me muraturën, llaçin që lidh gurët ose tullat. Kjo ka bërë që suvaja në disa fragmente të ketë krijuar barkëzim dhe shmangie nga sipërfaqja e muraturës, në disa fragmente të tjerë, suvaja është shkëputur dhe ka rënë duke e lënë materialin e ndërtimit të ekspozuar. Gjatë fazës së hartimit të projektit autorët kanë evidentuar fragmentet e suvasë që do të restaurohen (fragmentet e suvasë që është ende në muraturë dhe vlerësohen si në gjendje për të kryer funksionit.

Teknika që ndiqet për përcaktimin e kufirit të sipër përmendur bëhet manualisht nëpërmjet goditjeve jo të forta me spatul, mbi sipërfaqen e suvasë. Nëse suvaja I suporton këto goditje atëherë suvaja mund të ruhet, në rast se suvaja pëson thyrje apo plasaritje për shka të këtyre goditjeve, atëherë ky fragment duhet të zëvendësohet. Bordurimi I kufirit bëhet nëpërmjet konstolidimit të kufirit me llaç gëlqere ose çimento (në varësi të llaçit të suvasë ekzistuese).

Më pas bëhet pastrimi me furçë teli i sipërfaqes së muraturës e cila është e ekspozuar nga mungesa e suvasë; bëhet shplarja me ujë të bollshëm për largimin e të gjitha grimcave të shkëputura të llaçit, të mbetura në sipërfaqe. Në këtë moment bëhet aplikimi i dy shtresave të suvasë të realizuar me llaç me të njëjtat karakteristika si suvaja ekzistuese (llaç gëlqere ose llaç çimento). Suvaja e re duhet të jetë e lexueshme nga suvaja e vjetër

(për profesionistët) në mënyrë që të mos japë informacion të gabuar në të ardhmen (që të mos lexohet si material autentik). Ky diferencim bëhet duke e realizuar suvanë e re 2 milimetër më të hollë (në spesor) se suvaja autentike.

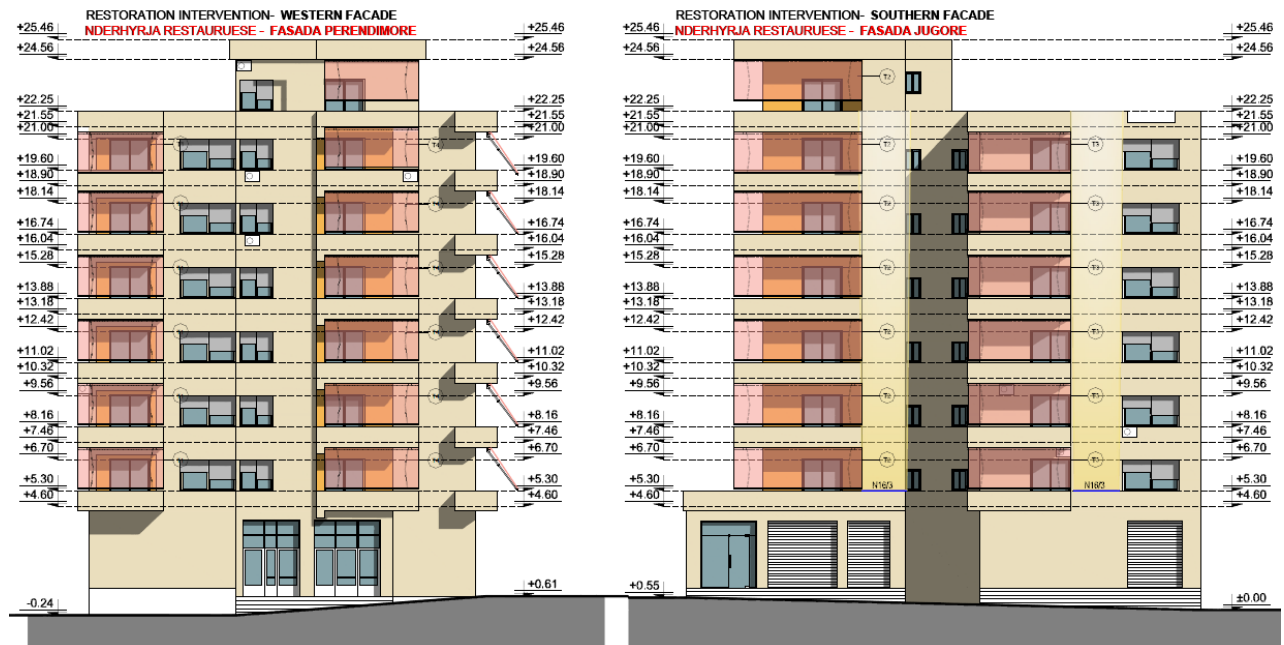
Në rastet e objekteve jo monument kulture, mund të gjykohet e nevojshme që suvaja të realizohet tërësisht e re. Edhe në këtë rast, suvaja e re duhet të jetë e njëjtë me llaçin lidhës të muraturës; nëse llaçi lidhës është llaç gëlqere, e tillë duhet të jetë edhe suvaja. Nëse llaçi lidhës është llaç çimento, e tillë duhet të jetë edhe suvaja.

Ndërhyrje – Lyerje totale e objektit. Fillimisht bëhet kruajtja shtresës së bojës aktuale, të gjithë shtresës (jo vetëm asaj të degraduar) dhe aplikim i shtresës së re të bojës, lloji dhe ngjyra e së cilës do të përcaktohet nga specialist restauratorë. Në ndërhyrjet restauruese për të gjetur ngjyrën origjinale të bojës (shtresës së parë të aplikuar në objekt), fillimisht duhet të bëhet vlerësimi nëse suvaja që ndodhet në objekt, është suvaja autentike apo është suva e zëvendësuar. Në rast se është suvaja origjinale, bëhen sondazhe në disa pika të muraturës për të nxjerrë shtresën e parë të bojës të aplikuar në objekt. Sondashet bëhen me anë të goditjeve të lehta me sptaul, mbi shtresat e bojës, që të shkëputen një nga një këto shtresa deri sat ë arrihet në shtresën fillestare

Ndërhyrje – Restaurim i elementëve metalikë. Së pari, do të bëhet vlerësimi nëse elementët metalikë janë elementët autentik i objektit apo është zëvendësim i bërë në një kohë tjetër. Në rast se materiali nuk rezulton të jetë autentik, atëherë bëhet zëvendësim i tij me material të ri, me konfiguracion sipas modelit origjinal të dokumentuar nëpërmjet dokumenteve grafike ose fotografike. Në rast se materiali i përdorur në objekt është material autentik atëhere do të bëhet vlerësim i gjendjes së konservimit të tij, nëse është i mundur të ruhet për përdorim apo nëse do të jetë e nevojshme zëvendësimi i tij. Në rastet ku materiali do të ruhet, do të bëhet restaurimi i tij, trajtimi i tij me lëndë antindryshk dhe do të lyhet. Në rastet se do të jetë i nevojshëm zëvendësimi i tij, atëhere

frgmentet e reja duhet të realizohen me të njëjtin lloj metali dhe konfiguracioni si kangjellat aktuale.

Do të bëhet disiplinimi i kabllave elektrikë, telefonikë apo internetit si dhe disiplinimi I tubacioneve hidraulikë të nxjerrë në fasadë në mënyrë sporadike. Kjo ndërhyrje do të bëhet në bashkëpunim me ndërhyrjet gjenerale në rrjetet përkatëse që parashikohen në ndërhyrjet e infrastrukturës, elektrike dhe mekanike.

Grafite në muraturë, të shpërndara kryesisht në katet përdhe në fasadat kryesore të objekteve.

Hapja e gjithë ballkoneve të mbyllura

Lyerja e objektit me dy ngjyra, në pjesët e ballkoneve dhe të fashaturës së dritareve ngjyra është më e errët. Pastrim i fasadës nga pluhurat dhe depozitimet sipërfaqësore me ujë, me pompë me presion, (idropulitrice).

Pastrim i fasades ne pjeset e shkruara me boboleta sprai me sverniciatore dhe larje me presion uji te ngrohte

Pastrim i fasades nga mbetjet e posterave, kolles, vinovil (e testuar) me presion uji te ngrohte, me pas heqja me spatul metalike dhe furce teli,

Ngjyra e fasades do te jete RAL 1015 dhe RAL 1017 sipas fleteve te vizatimeve

3. OBJEKTI AN.03

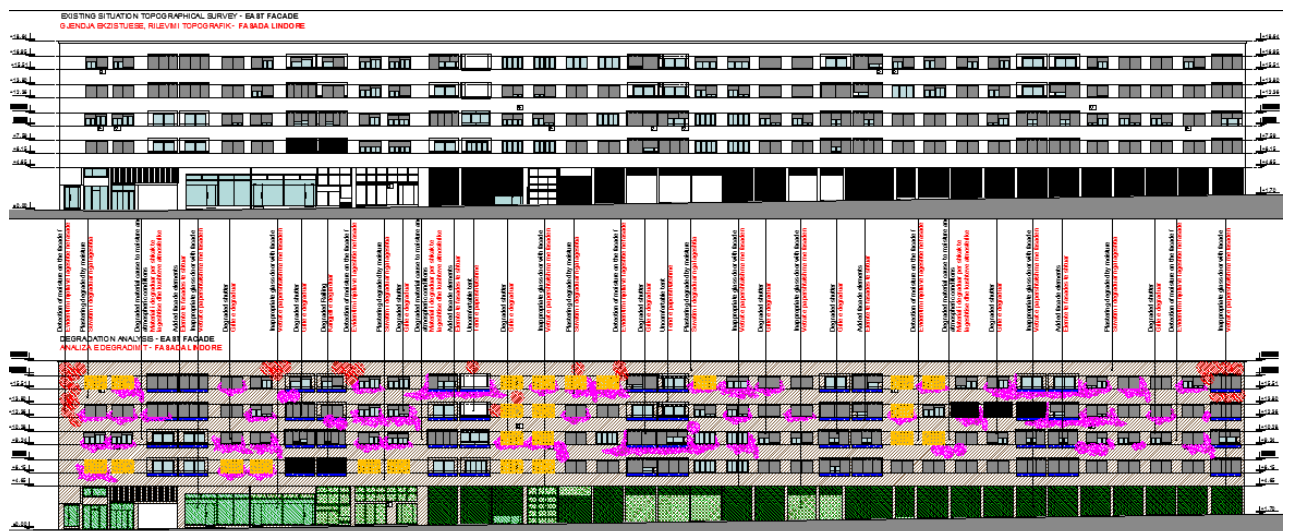
Objekti AN03 është një objekt banimi shumëfamiljar prej 5 katesh i cili ndodhet në krah të sheshit 4 HERONJTE që daton prej 1925.

Objekti është ndërtuar në periudhën e realizmit socialist dhe ka një rifiniture dhe trajtim me linja të pastra në fasadë duke u luajtur me module të njëjta e të përsëritura të çarjes së dritareve.

Pozicioni gjeografik

Nderhyrjet Restauruese

Ndërhyrje – Restaurim i suvasë ekzistuese, ndërtim I suvasë së re. Siç u tha më sipër, uji i përthithur nga muratura/suvaja në disa cikle ngrirje-shkrirje rrit volumin e tij (nga ujë në akull) dhe shkakton prishjen e lidhjeve të suvasë me muraturën, llaçin që lidh gurët ose tullat. Kjo ka bërë që suvaja në disa fragmente të ketë krijuar barkëzim dhe shmangie nga sipërfaqja e muraturës, në disa fragmente të tjerë, suvaja është shkëputur dhe ka rënë duke e lënë materialin e ndërtimit të ekspozuar. Gjatë fazës së hartimit të projektit autorët kanë evidentuar fragmentet e suvasë që do të restaurohen (fragmentet e suvasë që është ende në muraturë dhe vlerësohen si në gjendje për të kryer funksionit).

Teknika që ndiqet për përcaktimin e kufirit të sipër përmendur bëhet manualisht nëpërmjet goditjeve jo të forta me spatul, mbi sipërfaqen e suvasë. Nëse suvaja I suporton këto goditje atëherë suvaja mund të ruhet, në rast se suvaja pëson thyrje apo plasaritje për shka të këtyre goditjeve, atëherë ky fragment duhet të zëvendësohet. Bordurimi I kufirit bëhet nëpërmjet konstolidimit të kufirit me llaç gëlqere ose çimento (në varësi të llaçit të suvasë ekzistuese).

Më pas bëhet pastrimi me furçë teli i sipërfaqes së muraturës e cila është e ekspozuar nga mungesa e suvasë; bëhet shplarja me ujë të bollshëm për largimin e të gjitha grimcave të shkëputura të llaçit, të mbetura në sipërfaqe. Në këtë moment bëhet aplikimi i dy shtresave të suvasë të realizuar me llaç me të njëjtat karakteristika si suvaja ekzistuese

(llaç gëlqere ose llaç çimento). Suvaja e re duhet të jetë e lexueshme nga suvaja e vjetër (për profesionistët) në mënyrë që të mos japë informacion të gabuar në të ardhmen (që të mos lexohet si material autentik). Ky diferencim bëhet duke e realizuar suvanë e re 2 milimetër më të hollë (në spesor) se suvaja autentike.

Në rastet e objekteve jo monument kulture, mund të gjykohet e nevojshme që suvaja të realizohet tërësisht e re. Edhe në këtë rast, suvaja e re duhet të jetë e njëjtë me llaçin lidhës të muraturës; nëse llaçi lidhës është llaç gëlqere, e tillë duhet të jetë edhe suvaja. Nëse llaçi lidhës është llaç çimento, e tillë duhet të jetë edhe suvaja.

Ndërhyrje – Lyerje totale e objektit. Fillimisht bëhet kruajtja shtresës së bojës aktuale, të gjithë shtresës (jo vetëm asaj të degraduar) dhe aplikim i shtresës së re të bojës, lloji dhe ngjyra e së cilës do të përcaktohet nga specialist restauratorë. Në ndërhyrjet restauruese për të gjetur ngjyrën origjinale të bojës (shtresës së parë të aplikuar në objekt), fillimisht duhet të bëhet vlerësimi nëse suvaja që ndodhet në objekt, është suvaja autentike apo është suva e zëvendësuar. Në rast se është suvaja origjinale, bëhen sondazhe në disa pika të muraturës për të nxjerrë shtresën e parë të bojës të aplikuar në objekt. Sondazhet bëhen me anë të goditjeve të lehta me sptaul, mbi shtresat e bojës, që të shkëputen një nga një këto shtresa deri sat ë arrihet në shtresën fillestare

Ndërhyrje – Restaurim i elementëve metalikë. Së pari, do të bëhet vlerësimi nëse elementët metalikë janë elementët autentik i objektit apo është zëvendësim i bërë në një kohë tjetër. Në rast se materiali nuk rezulton të jetë autentik, atëherë bëhet zëvendësim i tij me material të ri, me konfiguracion sipas modelit origjinal të dokumentuar nëpërmjet dokumenteve grafike ose fotografike. Në rast se materiali i përdorur në objekt është material autentik atëhere do të bëhet vlerësim i gjendjes së konservimit të tij, nëse është i mundur të ruhet për përdorim apo nëse do të jetë e nevojshme zëvendësimi i tij. Në rastet ku materiali do të ruhet, do të bëhet restaurimi i tij, trajtimi i tij me lëndë antindryshk dhe do të lyhet. Në rastet se do të jetë i nevojshëm zëvendësimi i tij, atëhere

fragmentet e reja duhet të realizohen me të njëjtin lloj metali dhe konfiguracioni si kangjellat aktuale.

Do të bëhet disiplinimi i kabllave elektrikë, telefonikë apo internetit si dhe disiplinimi i tubacioneve hidraulikë të nxjerrë në fasadë në mënyrë sporadike. Kjo ndërhyrje do të bëhet në bashkëpunim me ndërhyrjet gjenerale në rrjetet përkatëse që parashikohen në ndërhyrjet e infrastrukturës, elektrike dhe mekanike.

Grafite në muraturë, të shpërndara kryesisht në katet përdhe në fasadat kryesore të objekteve.

Ndërhyrjet restauruese në objektin AN03 konsistojnë në pastrim sipërfaqe , riparim suvaje si dhe lyerje me bojë , ndërhyrjet më të thelluara parashikojnë unifikimin e ballkoneve / dritareve dhe vetratave dhe plotësimin me elementët e tjerë si tenda , qepena , ndriçues mural. Pastrim i fasades ne pjeset e shkruara me boboleta sprai me sverniciatore dhe larje me presion uji te ngrohte Pastrim i fasades nga mbetjet e posterave, kolles, vinovil (e testuar) me presion uji te ngrohte, me pas heqja me spatul metalike dhe furce teli,

Ngjyra e fasades do te jete RAL 140 70 20 dhe RAL 140 90 05 sipas fleteve te vizatimeve

4. OBJEKTI BN.44

Objekti BN44 është një objekt banimi familjar prej 1 katesh i cili ndodhet në zonen B të qendres historike të Vlores

Pozicioni gjeografik

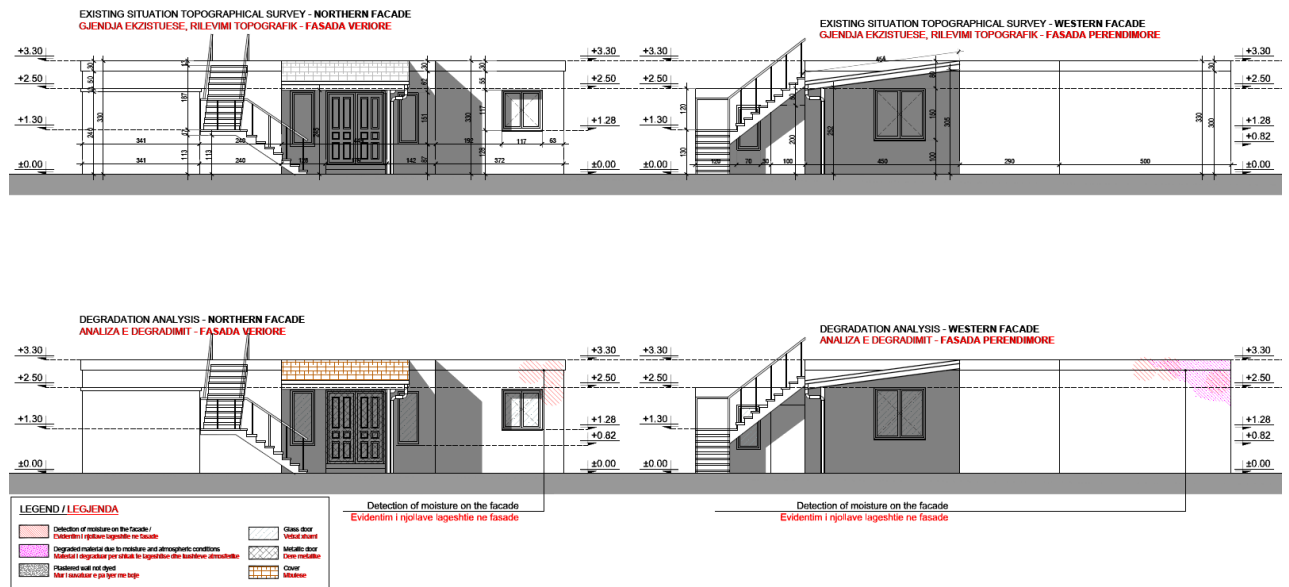

Analiza e degradimit :

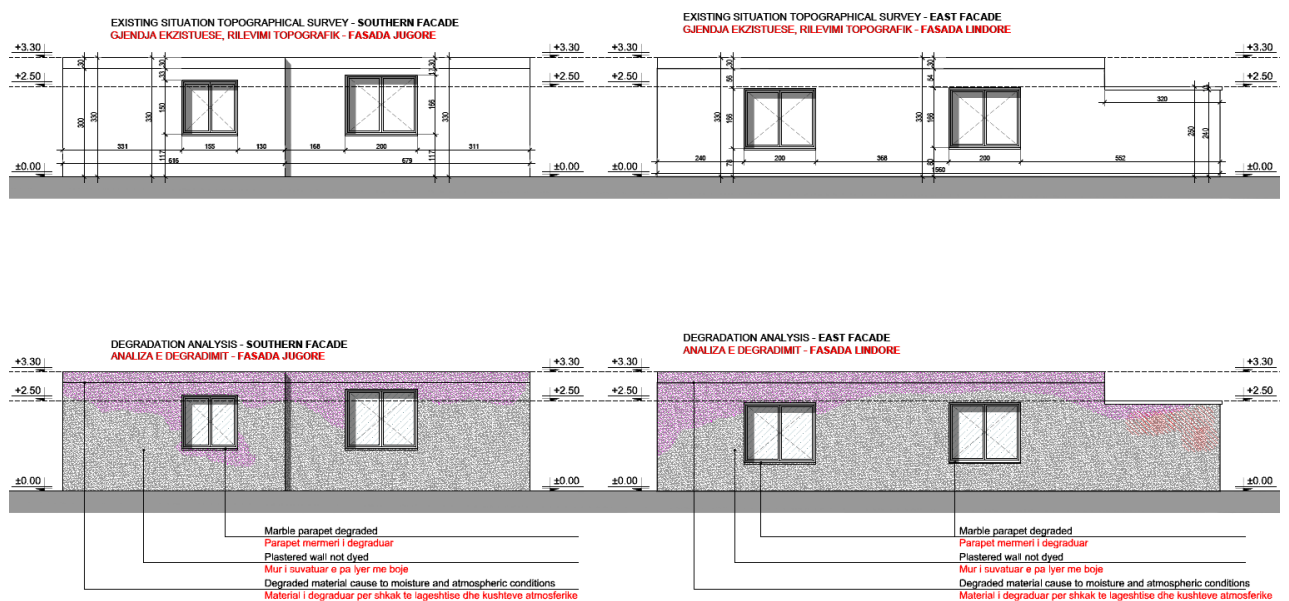
Në analizën e degradimit vërejmë degradim të suvase, parapet I shkalleve të demtuar si dhe boja e fasades e degraduar për shkak të lagështisë dhe kushteve atmosferike.

Degradim ose shkëputje e shtresës së suvasë. Ky lloj degradimi vjen si rezultat i depërtimit dhe mbajtjes së lagështirës në sipërfaqen e muraturës. Uji i përthithur nga muratura/suvaja në disa cikle ngrirje-shkrirje rrit volumin e tij (nga ujë në akull) dhe shkakton prishjen e lidhjeve të suvasë me muraturën, llaçin që lidh gurët ose tullat, ndonjëherë edhe vetë materialin e ndërtimit

Shkëputje e shtresës së bojës. Është prezent e shpërndarë në të gjithë sipërfaqen e suvasë por më e dukshme është në zonat ku edhe suvaja është më e dëmtuar. Përsëri shkak i këtij fenomeni është prezenca e lagështirës në sipërfaqen e mureve dhe mungesa e mirëmbajtjes.

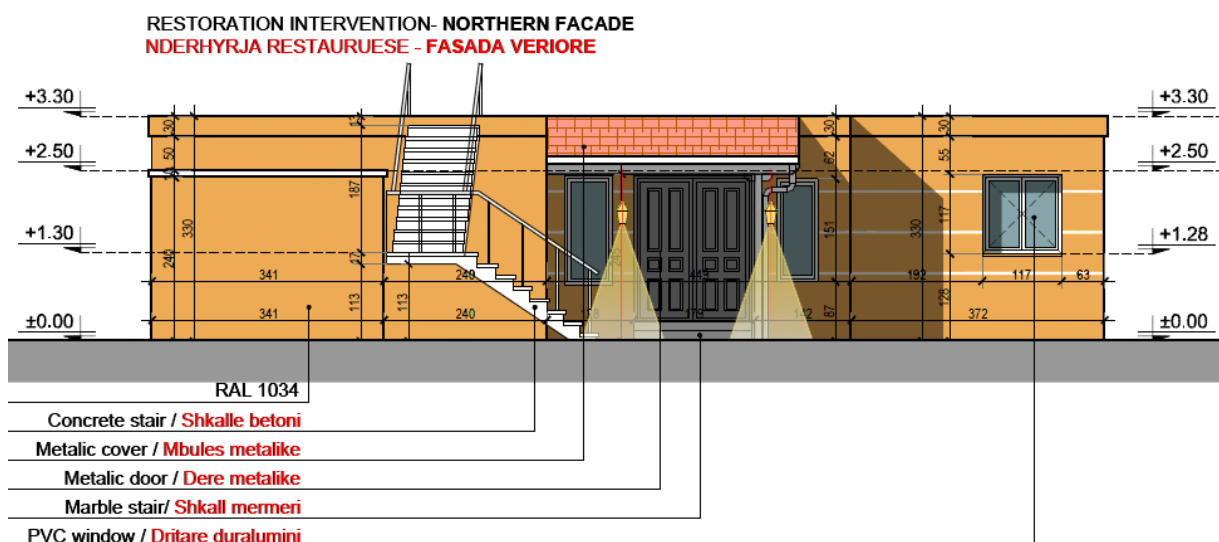

Degradim i elementëve metalikë në parapetet e ballkoneve. Për shkak të lagështirës dhe mungesës së mirëmbajtjes së tyre (trajtimit me lëndë antilagështirë) në kohë.

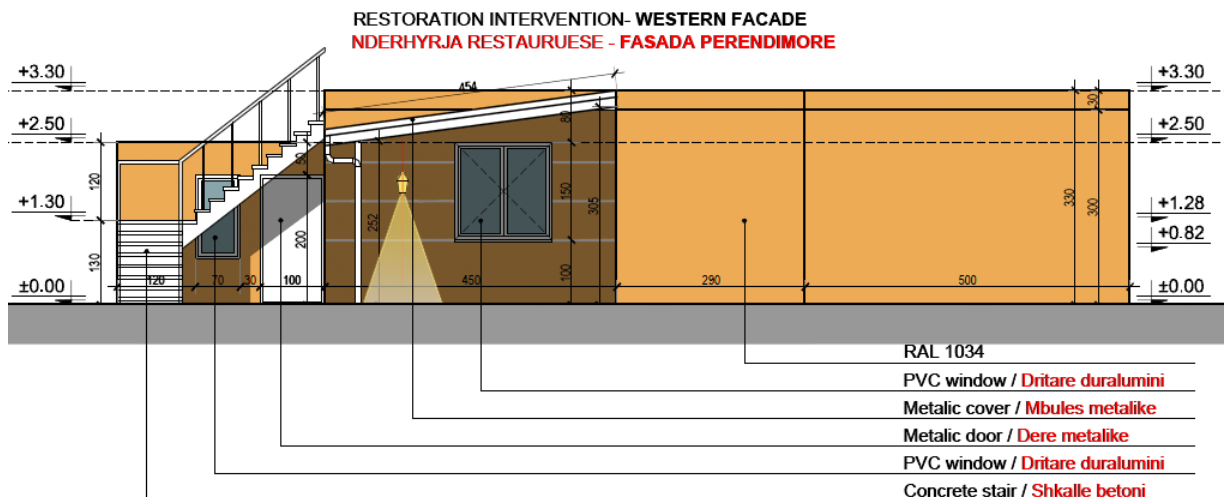

Nderhyrjet restauruese

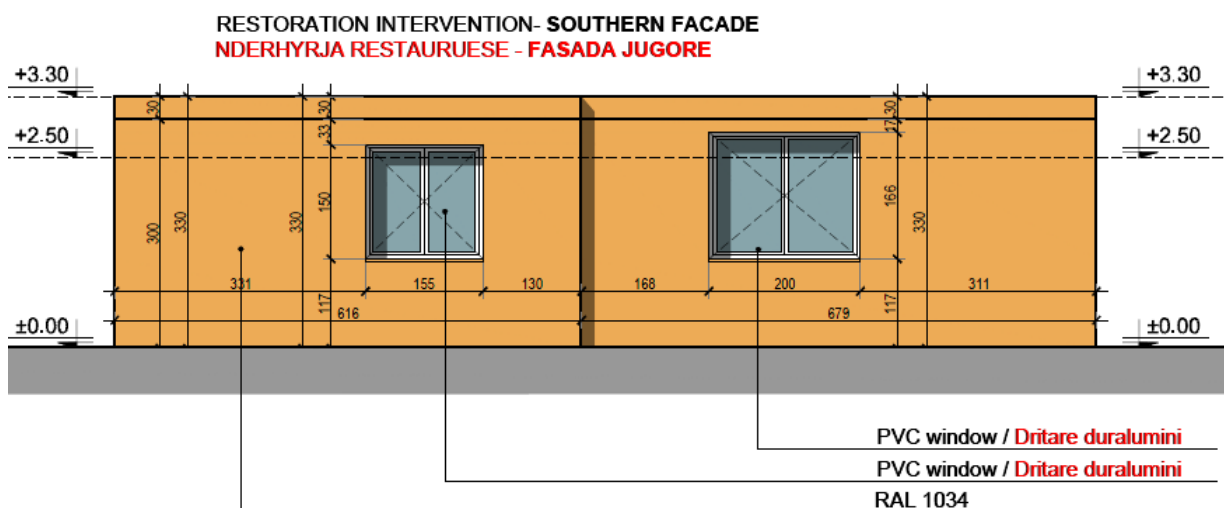
Ndërhyrje – Restaurim i suvasë ekzistuese, ndërtim I suvasë së re. Siç u tha më sipër, uji i përthithur nga muratura/suvaja në disa cikle ngrirje-shkrirje rrit volumin e tij (nga ujë në akull) dhe shkakton prishjen e lidhjeve të suvasë me muraturën, llaçin që lidh gurët ose tullat. Kjo ka bërë që suvaja në disa fragmente të ketë krijuar barkëzim dhe shmangie nga sipërfaqja e muraturës, në disa fragmente të tjerë, suvaja është shkëputur dhe ka rënë duke e lënë materialin e ndërtimit të ekspozuar. Gjatë fazës së hartimit të projektit autorët kanë evidentuar fragmentet e suvasë që do të restaurohen (fragmentet e suvasë që është ende në muraturë dhe vlerësohen si në gjendje për të kryer funksionit.

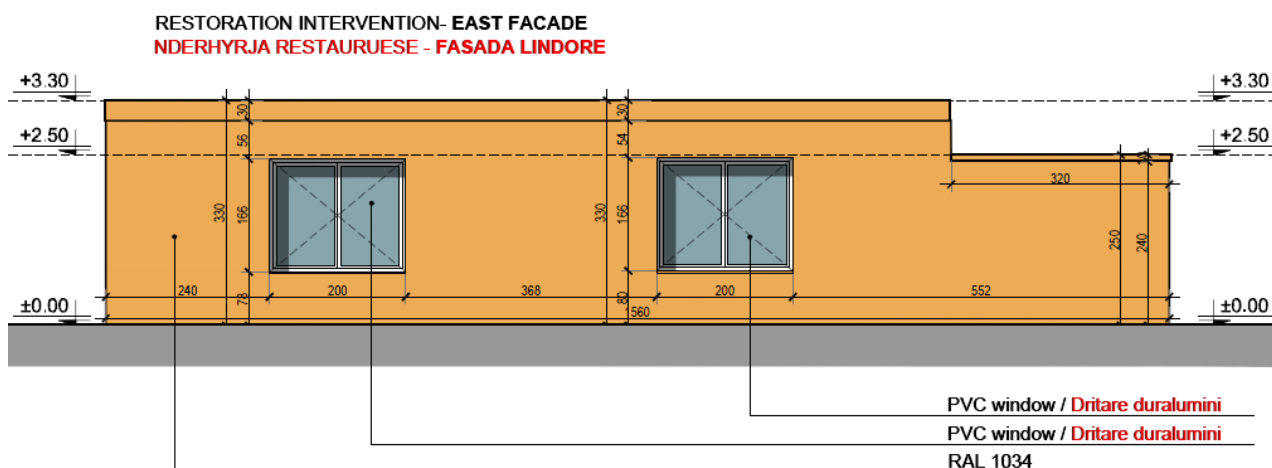
Teknika që ndiqet për përcaktimin e kufirit të sipër përmendur bëhet manualisht nëpërmjet goditjeve jo të forta me spatul, mbi sipërfaqen e suvasë. Nëse suvaja I suporton këto goditje atëherë suvaja mund të ruhet, në rast se suvaja pëson thyrje apo plasaritje për shka të këtyre goditjeve, atëherë ky fragment duhet të zëvendësohet. Bordurimi I kufirit bëhet nëpërmjet konstolidimit të kufirit me llaç gëlqere ose çimento (në varësi të llaçit të suvasë ekzistuese).

Më pas bëhet pastrimi me furçë teli i sipërfaqes së muraturës e cila është e ekspozuar nga mungesa e suvasë; bëhet shplarja me ujë të bollshëm për largimin e të gjitha grimcave të shkëputura të llaçit, të mbetura në sipërfaqe. Në këtë moment bëhet aplikimi i dy shtresave të suvasë të realizuar me llaç me të njëjtat karakteristika si suvaja ekzistuese (llaç gëlqere ose llaç çimento). Suvaja e re duhet të jetë e lexueshme nga suvaja e vjetër (për profesionistët) në mënyrë që të mos japë informacion të gabuar në të ardhmen (që të mos lexohet si material autentik). Ky diferencim bëhet duke e realizuar suvanë e re 2 milimetër më të hollë (në spesor) se suvaja autentike.

Në rastet e objekteve jo monument kulture, mund të gjykohej e nevojshme që suvaja të realizohet tërësisht e re. Edhe në këtë rast, suvaja e re duhet të jetë e njëjtë me llaçin lidhës të muraturës; nëse llaçi lidhës është llaç gëlqere, e tillë duhet të jetë edhe suvaja. Nëse llaçi lidhës është llaç çimento, e tillë duhet të jetë edhe suvaja.

Ndërhyrje – Lyerje totale e objektit. Fillimisht bëhet kruajtja shtresës së bojës aktuale, të gjithë shtresës (jo vetëm asaj të degraduar) dhe aplikim i shtresës së re të bojës, lloji dhe

ngjyra e së cilës do të përcaktohet nga specialist restauratorë. Në ndërhyrjet restauruese për të gjetur ngjyrën origjinale të bojës (shtresës së parë të aplikuar në objekt), fillimisht duhet të bëhet vlerësimi nëse suvaja që ndodhet në objekt, është suvaja autentike apo është suva e zëvendësuar. Në rast se është suvaja origjinale, bëhen sondazhe në disa pika të muraturës për të nxjerrë shtresën e parë të bojës të aplikuar në objekt. Sondazhet bëhen me anë të goditjeve të lehta me sptaul, mbi shtresat e bojës, që të shpëputen një nga një këto shtresa deri sa të arrihet në shtresën fillestare

Ndërhyrje – Restaurim i elementëve metalikë. Së pari, do të bëhet vlerësimi nëse elementët metalikë janë elementët autentik I objektit apo është zëvendësim i bërë në një kohë tjetër. Në rast se materiali nuk rezulton të jetë autentik, atëherë bëhet zëvendësim i tij me material të ri, me konfiguracion sipas modelit origjinal të dokumentuar nëpërmjet dokumenteve grafike ose fotografike. Në rast se materiali I përdorur në objekt është material autentik atëhere do të bëhet vlerësim I gjendjes së konservimit të tij, nëse është I mundur të ruhet për përdorim apo nëse do të jetë e nevojshme zëvendësimi I tij. Në rastet ku materiali do të ruhet, do të bëhet restaurimi I tij, trajtimi I tij me lëndë antindryshk dhe do të lyhet. Në rastet se do të jetë I nevojshëm zëvendësimi I tij, atehere frgmentet e reja duhet të realizohen me të njëjtin lloj metali dhe konfiguracioni si kangjellat aktuale.

Do të bëhet disiplinimi i kabllave elektrikë, telefonikë apo internetit si dhe disiplinimi i tubacioneve hidraulikë të nxjerrë në fasadë në mënyrë sporadike. Kjo ndërhyrje do të bëhet në bashkëpunim me ndërhyrjet gjenerale në rrjetet përkatëse që parashikohen në ndërhyrjet e infrastrukturës, elektrike dhe mekanike.

Grafite në muraturë, të shpërndara kryesisht në katet përdhe në fasadat kryesore të objekteve.

Ndërhyrjet restauruese në objektin BN44 konsistojnë në pastrim sipërfaqe , riparim suvaje si dhe lyerje me bojë ,

Pastrim i fasades ne pjeset e shkruara me boboleta sprai me sverniciatore dhe larje me presion uji te ngrohte Pastrim i fasades nga mbetjet e posterave, kolles, vinovil (e testuar) me presion uji te ngrohte, me pas heqja me spatul metalike dhe furce teli,

Ngjyrat e fasades do te jene RAL 1034 dhe RAL 9010 sipas fleteve te vizatimit

5. OBJEKTI BN.46

Objekti BN46 është një objekt banimi familjar prej 2 katesh i cili ndodhet në zonen B të qendres historike të Vlores

Pozicioni gjeografik

Analiza e degradimit :

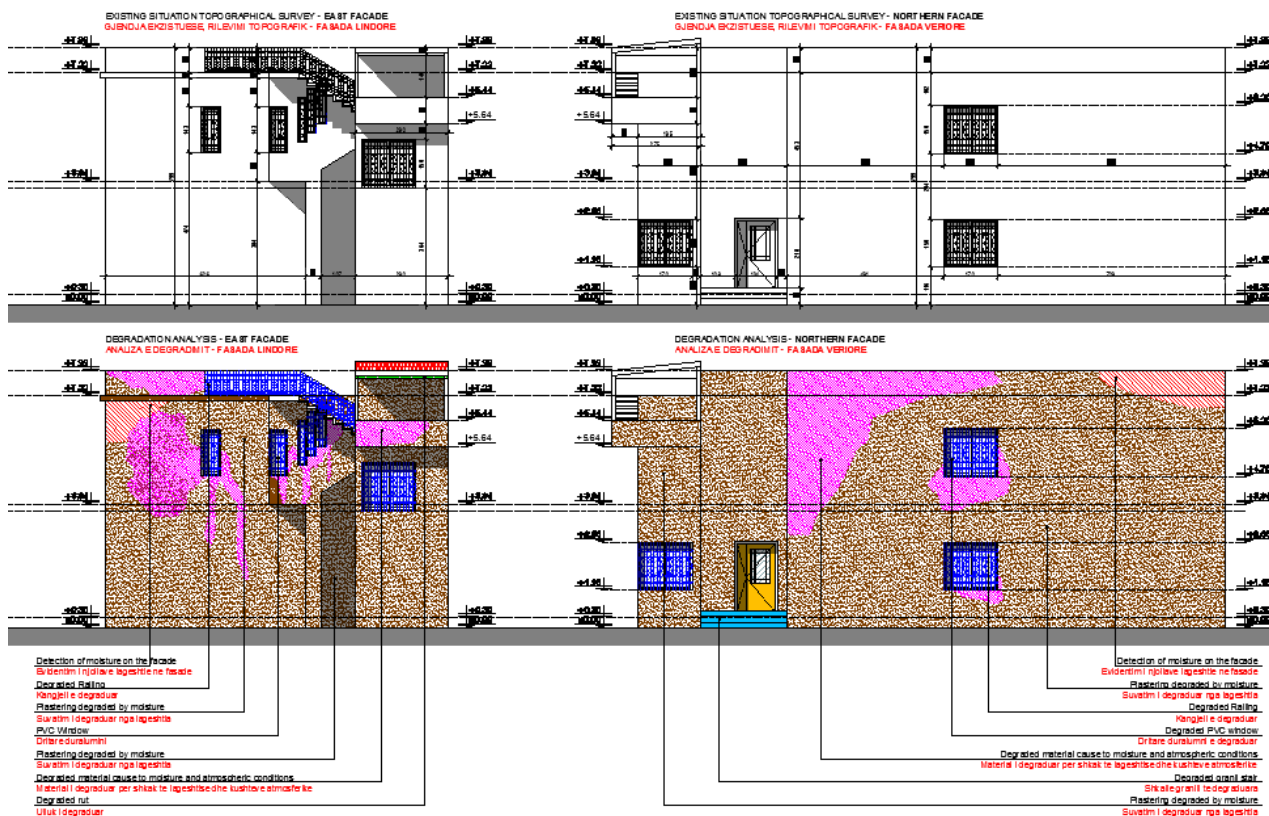
Në analizën e degradimit vërejmë degradim të suvase, parapet I shkalleve të demtuar si dhe boja e fasades e degraduar për shkak të lagështisë dhe kushteve atmosferike.

Degradim ose shkëputje e shtresës së suvasë. Ky lloj degradimi vjen si rezultat i depërtimit dhe mbajtjes së lagështirës në sipërfaqen e muraturës. Uji i përthithur nga muratura/suvaja në disa cikle ngrirje-shkrirje rrit volumin e tij (nga ujë në akull) dhe shkakton prishjen e lidhjeve të suvasë me muraturën, llaçin që lidh gurët ose tullat, ndonjëherë edhe vetë materialin e ndërtimit

Shkëputje e shtresës së bojës. Është prezent e shpërndarë në të gjithë sipërfaqen e suvasë por më e dukshme është në zonat ku edhe suvaja është më e dëmtuar. Përsëri shkak i këtij fenomeni është prezenca e lagështirës në sipërfaqen e mureve dhe mungesa e mirëmbajtjes.

Degradim i elementëve metalikë në parapetet e ballkoneve. Për shkak të lagështirës dhe mungesës së mirëmbajtjes së tyre (trajtimit me lëndë antilagështirë) në kohë.

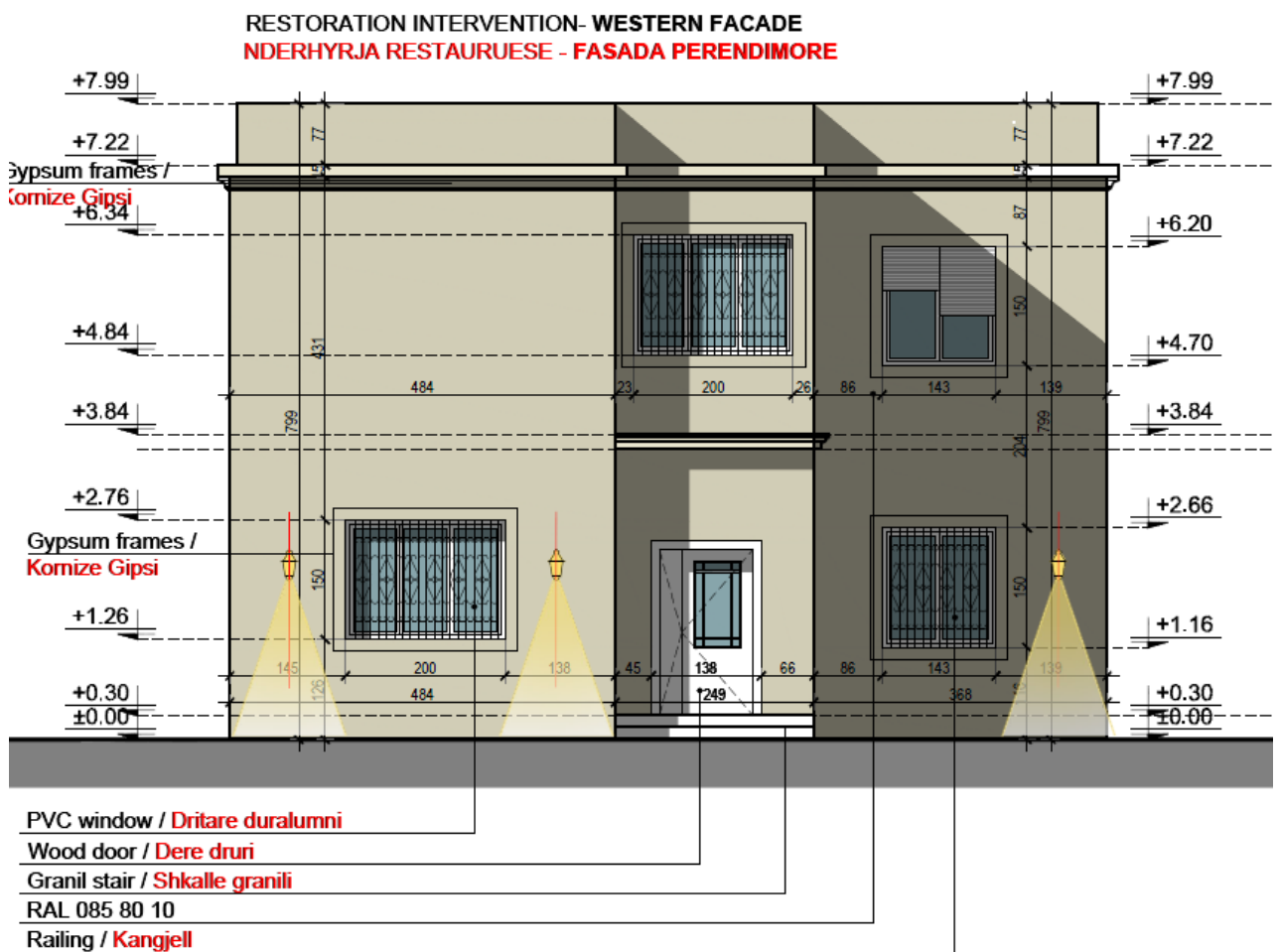

Nderhyrjet restauruese

Ndërrhyrje – Restaurim i suvasë ekzistuese, ndërtim I suvasë së re. Siç u tha më sipër, uji i përthithur nga muratura/suvaja në disa cikle ngrirje-shkrirje rrit volumin e tij (nga ujë në akull) dhe shkakton prishjen e lidhjeve të suvasë me muraturën, llaçin që lidh gurët ose tullat. Kjo ka bërë që suvaja në disa fragmente të ketë krijuar barkëzim dhe shmangie nga sipërfaqja e muraturës, në disa fragmente të tjerë, suvaja është shkëputur dhe ka rënë duke e lënë materialin e ndërtimit të ekspozuar. Gjatë fazës së hartimit të projektit autorët kanë evidentuar fragmentet e suvasë që do të restaurohen (fragmentet e suvasë që është ende në muraturë dhe vlerësohen si në gjendje për të kryer funksionit.

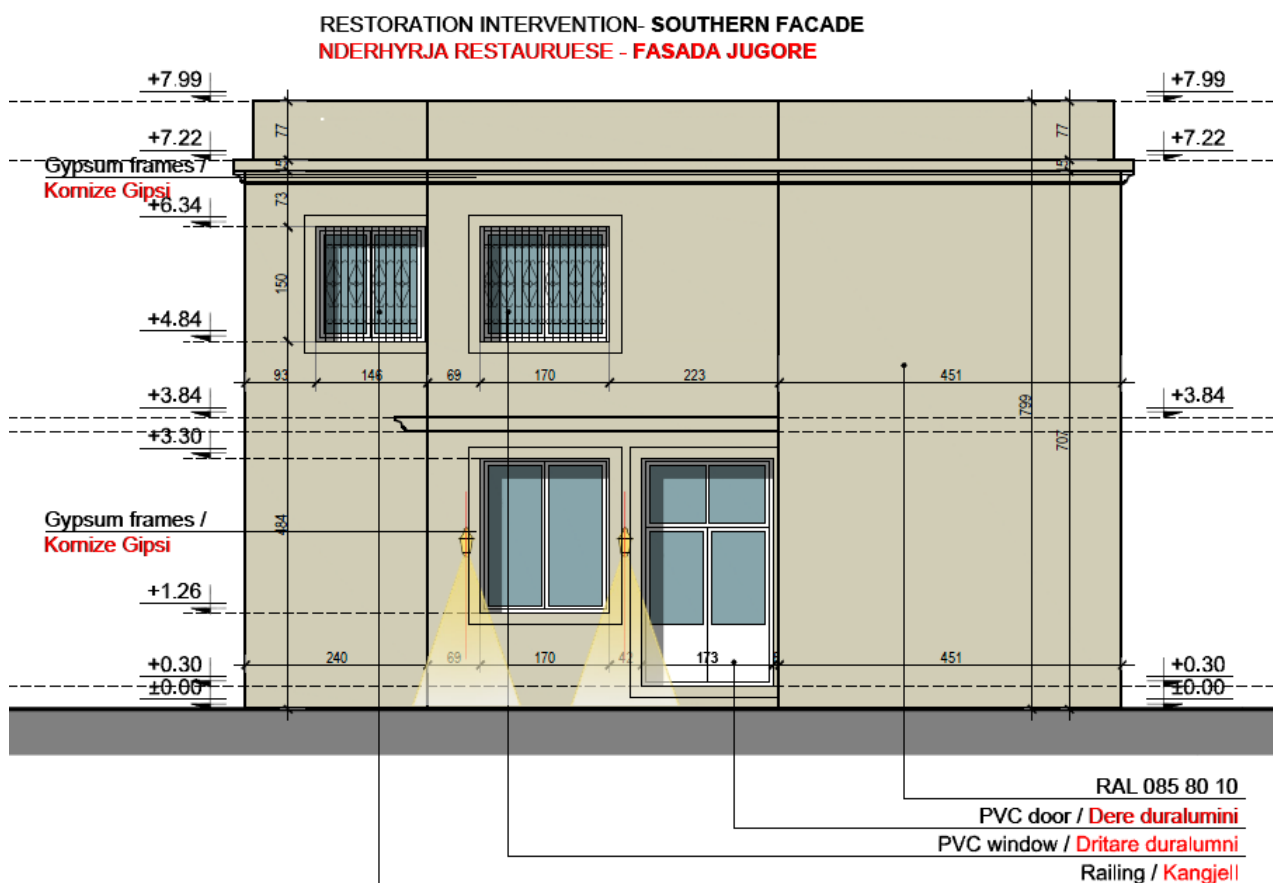
Teknika që ndiqet për përcaktimin e kufirit të sipër përmendur bëhet manualisht nëpërmjet goditjeve jo të forta me spatul, mbi sipërfaqen e suvasë. Nëse suvaja I suporton këto goditje atëherë suvaja mund të ruhet, në rast se suvaja pëson thyrje apo plasaritje për shka të këtyre goditjeve, atëherë ky fragment duhet të zëvendësohet. Bordurimi I kufirit bëhet nëpërmjet konstolidimit të kufirit me llaç gëlqere ose çimento (në varësi të llaçit të suvasë ekzistuese).

Më pas bëhet pastrimi me furçë teli i sipërfaqes së muraturës e cila është e ekspozuar nga mungesa e suvasë; bëhet shplarja me ujë të bollshëm për largimin e të gjitha grimcave të shkëputura të llaçit, të mbetura në sipërfaqe. Në këtë moment bëhet aplikimi i dy shtresave të suvasë të realizuar me llaç me të njëjtat karakteristika si suvaja ekzistuese (llaç gëlqere ose llaç çimento). Suvaja e re duhet të jetë e lexueshme nga suvaja e vjetër (për profesionistët) në mënyrë që të mos japë informacion të gabuar në të ardhmen (që të mos lexohet si material autentik). Ky diferencim bëhet duke e realizuar suvanë e re 2 milimetër më të hollë (në spesor) se suvaja autentike.

Në rastet e objekteve jo monument kulture, mund të gjykohet e nevojshme që suvaja të realizohet tërësisht e re. Edhe në këtë rast, suvaja e re duhet të jetë e njëjtë me llaçin lidhës të muraturës; nëse llaçi lidhës është llaç gëlqere, e tillë duhet të jetë edhe suvaja. Nëse llaçi lidhës është llaç çimento, e tillë duhet të jetë edhe suvaja.

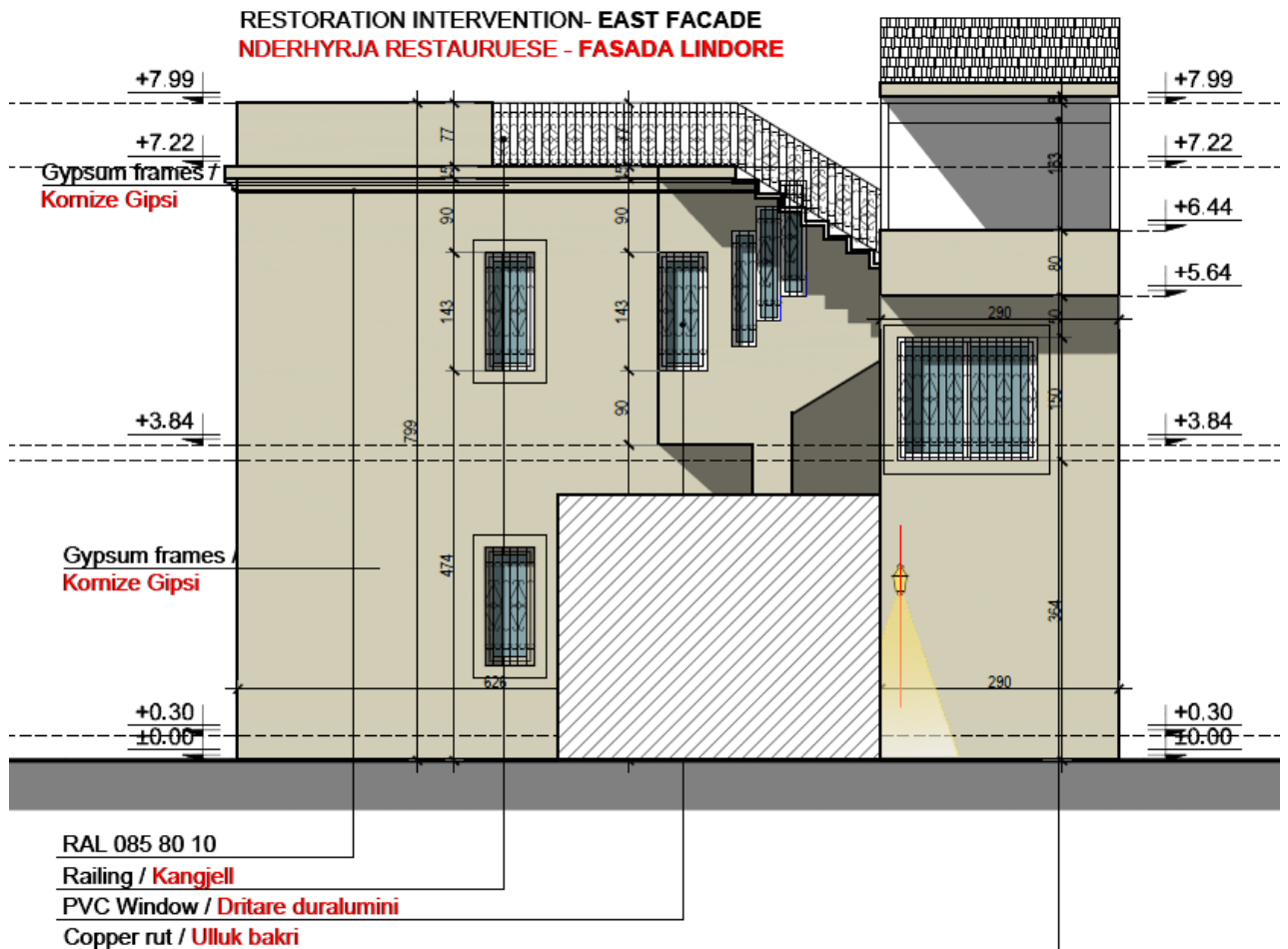
Ndërhyrje – Lyerje totale e objektit. Fillimisht bëhet kruajtja shtresës së bojës aktuale, të gjithë shtresës (jo vetëm asaj të degraduar) dhe aplikim i shtresës së re të bojës, lloji dhe ngjyra e së cilës do të përcaktohet nga specialist restauratorë. Në ndërhyrjet restauruese për të gjetur ngjyrën origjinale të bojës (shtresës së parë të aplikuar në objekt), fillimisht duhet të bëhet vlerësimi nëse suvaja që ndodhet në objekt, është suvaja autentike apo është suva e zëvendësuar. Në rast se është suvaja origjinale, bëhen sondazhe në disa pika të muraturës për të nxjerrë shtresën e parë të bojës të aplikuar në objekt. Sondashet bëhen me anë të goditjeve të lehta me sptaul, mbi shtresat e bojës, që të shkëputen një nga një këto shtresa deri sa të arrihet në shtresën fillestare

Ndërhyrje – Restaurim i elementëve metalikë. Së pari, do të bëhet vlerësimi nëse elementët metalikë janë elementët autentik i objektit apo është zëvendësim i bërë në një kohë tjetër. Në rast se materiali nuk rezulton të jetë autentik, atëherë bëhet zëvendësim i tij me material të ri, me konfiguracion sipas modelit origjinal të dokumentuar nëpërmjet dokumenteve grafike ose fotografike.

Në rast se materiali i përdorur në objekt është material autentik atëherë do të bëhet vlerësim i gjendjes së konservimit të tij, nëse është i mundur të ruhet për përdorim apo nëse do të jetë e nevojshme zëvendësimi i tij.

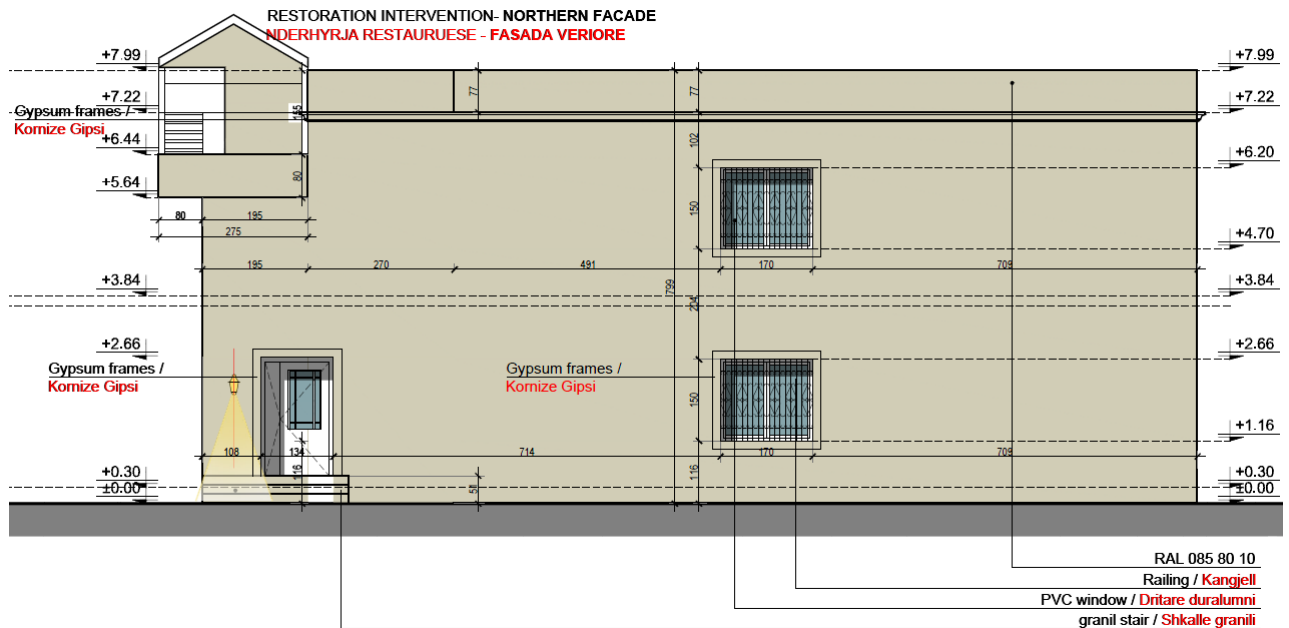
Në rastet ku materiali do të ruhet, do të bëhet restaurimi I tij, trajtimi I tij me lëndë antindryshk dhe do të lyhet. Në rastet se do të jetë I nevojshëm zëvendësimi I tij, atehere frgmentet e reja duhet të realizohen me të njëjtin lloj metali dhe konfiguracioni si kangjellat aktuale.

Do të bëhet disiplinimi i kabllave elektrikë, telefonikë apo internetit si dhe disiplinimi I tubacioneve hidraulikë të nxjerrë në fasadë në mënyrë sporadike. Kjo ndërhyrje do të bëhet në bashkëpunim me ndërhyrjet gjenerale në rrjetet përkatëse që parashikohen në ndërhyrjet e infrastrukturës, elektrike dhe mekanike.

Grafite në muraturë, të shpërndara kryesisht në katet përdhe në fasadat kryesore të objekteve.

Ndërhyrjet restauruese në objektin BN44 konsistojnë në pastrim sipërfaqe , riparim suvaje si dhe lyerje me bojë , Riparim I kangjellave të demtuara dhe parapeteve të shkalleve

Pastrim i fasades ne pjeset e shkruara me boboleta sprai me sverniciatore dhe larje me presion uji te ngrohte Pastrim i fasades nga mbetjet e posterave, kolles, vinovil (e testuar) me presion uji te ngrohte, me pas heqja me spatul metalike dhe furce teli, Ngjyrat e fasades do te jene RAL 085 80 10 sipas fleteve te vizatimit

6. SHPRONESIMET

Per te katert objektet AN03 / AN24 / BN44 / BN46 nuk ka plan shpronesimesh.

HARTOI :

ARCHISPACE shpk & GJEOKONSULT&CO shpk

Administrator :

Rais PETRELA